

POSITIEVE KRACHTEN ROND ONS

31 mei 1974

Goedenavond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend of onfeilbaar. Dat geldt ook voor het onderwerp dat u heden vanuit de zaal kunt stellen. Hebt u een voorstel?

Reactie: Verschillende: In hoeverre worden de burgers van verschillende landen gemanipuleerd door de autoriteiten? Verder vraagt men: hoe kunnen wij ons openstellen voor de positieve krachten rond ons en hoe moeten wij dezen richten. Ten laatste: Zwaarmoedigheid, het ontstaan en de bestrijding daarvan.

Antwoord: Maakt u zelf maar een keuze.

POSITIEVE KRACHTEN ROND ONS

Alles in het heelal is voor een mens alleen maar kenbaar in tegenstellingen. Wanneer je dus te maken hebt met negatieve krachten, zo betekent dit dat er minstens evenveel positieve krachten tegenover moeten staan. Ben je zwaarmoedig, zo kan dit alleen uit jezelf voortkomen, want tegenover alle ellende die je kent, staan even belangrijke positieve zaken. Zo zou ik door kunnen gaan. Want alles, maar dan ook letterlijk alles, kan alleen in waarde worden bepaald en uitgedrukt binnen het kader van een tegenstelling. Zelfs God kan voor een mens alleen uitdrukbaar en begrijpelijk worden, wanneer men er een duivel tegenoverstelt - dus een lichte God plaatst tegenover een duistere God.

Wanneer wij denken aan de positieve krachten rond ons, zo zullen wij ons dezen gemeenlijk gepersonifieerd voorstellen, dus als persoonlijkheden die ons willen helpen. Een mens denkt daarbij natuurlijk vaak aan onze wereld. Wij worden dan benoemd tot 'dierbare overgeganen'. Tijdens ons stoffelijk bestaan noemde men ons wel anders, maar nu zijn wij opeens dierbaar en zo verplicht de mensen te helpen. Daarnaast beroept de mens zich op engelen, kosmische krachten enz. enz. om tot positieve resultaten te komen. Hij denkt gemeenlijk immers dat de positieve krachten van buiten hem moeten komen.

De werkelijkheid is deze: Er zijn geen positieve of negatieve krachten buiten u. Of de krachten die bestaan positief of negatief zullen zijn voor u, bepaalt u zelf. Dezelfde kracht die voor u goddelijk licht betekent, kan voor een ander duisternis betekenen. Dezelfde entiteit die u helpt en redt, kan voor een ander mens met een andere instelling maar een gelijke behoefte aan hulp e.d. de ondergang betekenen. Je kunt niet zeggen dat een kracht of persoonlijkheid zelf en algeheel positief of negatief is. Je kunt alleen zeggen dat deze ten opzichte van jou of t.a.v. een bepaald punt, volgens jouw beseffen positief of negatief is.

De werkelijke krachten die rond ons zijn, zouden wij volgens mij nog het beste met oer-energie aan kunnen duiden. Want het is een niet gevormde kracht, een mogelijkheid die rond eenieder bestaat en voor eenieder aanwezig is: een kracht waaruit eenieder kan leren putten en waarvoor eenieder zich open kan stellen. Maar het belangrijkste hierbij is toch wel, dat wijzelf aan deze kracht betekenis moeten geven. Juist op dit punt schieten vele mensen tekort. Zij denken: wanneer ik mij nu maar openstel, dat is die kracht er en deze zal wel doen wat juist en goed is. Maar dat is niet waar. De feitelijke situatie ligt als volgt: Ik stel mij open voor kracht. Ik ontvang kracht. Ik erken dat ik mogelijkheden in mijzelf heb. Nu moet ik zelf die mogelijkheden positief gebruiken, in overeenstemming dus met eigen wezen, uitgaande van eigen leven en denken en gericht op de werkelijkheid, dus op alles wat voor het ik reëel is. Je kunt dus nooit een droom nastreven. Je moet altijd beginnen met en werken in de werkelijkheid, zoals je die ondergaat.

De krachten waarover je zult kunnen beschikken in dit geval, zijn ongelimiteerd. Er is dus geen beperking aan de hoeveelheid kracht die je uit de kosmos kunt putten. Behalve natuurlijk wanneer je zelf een dergelijke beperking als bestaand aanneemt en deze zo voor jezelf tot werkelijkheid maakt. Ook dit laatste punt zullen vele mensen over het hoofd zien. Zij denken: wanneer ik nu maar zeg tot God: "Kom, help mij, ik zit in de ellende", zal er wel iets gebeuren. Maar dat is niet geheel waar. Geloof ik naast deze bede, dat ik de nodige krachten ontvang, en daarmee dan wil werken, ligt de zaak anders. Geloven is een je openstellen. Indien je bidt en aanneemt dat alle nodige krachten aanwezig zijn, dan zullen alle voor jou belangrijke krachten inderdaad tot je beschikking zijn. Dan zal, daar het bidden een beroep betekent op het geheel van het ego, zowel als op het geheel van de kosmos, niet elke wens vervuld worden, maar zul je wel ontvangen en bereiken wat je werkelijk van node hebt. Het gehele ego drukt dan ook buiten het volle besef van de mens om, zijn wezenlijke behoeften uit. Daardoor zal het ego met de kracht een verbinding scheppen tussen alles wat in de wereld bestaat en zichzelf, waardoor aan alle werkelijke behoefte tegemoet wordt gekomen. Indien wij dus spreken over de positieve kracht rond ons, zouden wij in feite moeten spreken over de krachten rond ons die wijzelf positief gebruiken.

Dat brengt mij als vanzelf tot een tweede punt wat hier te berde werd gebracht: zwaarmoedigheid. Zwaarmoedigheid is in feite een innerlijk negativisme. Veel mensen zullen dit ontkennen of over het hoofd zien. Dezen redeneren: je moet haast wel zwaarmoedig worden op deze wereld, wanneer je ziet wat er zoal bestaat en beseft hoe weinig je daarbij zelf kunt zijn en kunt doen. Van hun standpunt uit zal dit voor hen wel juist zijn. Maar aan de andere kant: Wanneer ik zeg dat ik allerhande nadelen heb; wanneer ik zeg dat ik niets kan, alles wat er rond mij is en met mij gebeurt, beschouw als strijdig met alles wat ik ben en alles wat ik zou willen, maak ik mijn wereld zelf negatief. Ook wanneer het je in het leven wat minder goed gaat, heb je nog steeds de keuze: Je kunt alle meer positieve dingen nazoeken en daarop je richten. Ook al kost het je vaak heel wat moeite om die positieve waarden te vinden. Want een mens beklagt zich nu eenmaal liever dan toe te geven dat er ook in zijn leven en voor hem veel goeds bestaat. Maar je kunt die goede dingen in je bewustzijn op de voorgrond brengen en zo, deze erkennende, trachten vooral daarmee te leven. Stel je je dan ook nog open voor de kracht die rond je is, zo zul je bemerken dat het positieve in je leven steeds sterker wordt.

In uw onderwerpen viel ook de nadruk op het bestrijden van de zwaarmoedigheid. Mijn raad in dit verband: Heb geen medelijden met jezelf, kijk naar de positieve mogelijkheden die je bezit en verlang niets van anderen, maar tracht alles zelf te doen. Handel daarbij steeds met de overtuiging dat er een kracht is die je zal helpen alles wat nodig en goed is, uiteindelijk te bereiken. O, het klinkt gemakkelijk. Het zijn immers woorden, woorden, woorden. Besef dan dat het ook wanneer ik over die kracht rond u spreek, het voor u een kwestie van woorden is. Ik kan u die kracht immers niet laten voelen? Dat kunt u alleen zelf. Ik kan u ook niet duidelijk maken hoe die kracht is en vanuit u werkt, omdat in elk mens het werken van die kracht bepaald zal worden door de wijze waarop die mens de kracht ontvangt en vanuit zich door wil of gerichtheid, dit uitstraalt. Waarmee ik maar wil zeggen, dat het erg moeilijk is hier zo duidelijk en juist alles te stellen, zodat de mensen niet meer in de verleiding komen uit te roepen: "Mooie woorden hoor ik. Maar verder is er niets".

Laat ons trachten het zo te stellen: U wilt geestelijk genezen - een lekker voorbeeld dat steeds weer aanklinkt. Nu zegt u tot uzelf: aan die kwaal kan ik toch niets doen. Met die instelling krijgt u inderdaad nog geen kleine hoofdpijn weg. Laat staan, dat je iets ergers kunt genezen als bv. reumatiek, of suikerziekte, of iets dergelijks. Zeg tot jezelf, dat het misschien wel mogelijk is er iets aan te doen en dat je het daarom wilt proberen. Dan hoeft je je nog niet eens bewust op de kracht rond je te beroepen, want die kracht is er toch wel. Wanneer je aanneemt dat de genezing mogelijk is en met je volle wezen probeert die genezing waar te maken, dan blijkt steeds weer, dat je ook met geestelijke middelen heel veel kunt doen aan hoofdpijnen, reumatiek, suikerziekte en alle andere kwalen. Het is dus voor een groot gedeelte afhankelijk van de vraag, hoe je zelf staat tegenover je mogelijkheid iets in dit verband voor een ander te doen.

Je bent als mens altijd weer geneigd overal remmingen en belemmeringen te zien. De mensen zeggen bv. vaak dat je in het stoffelijke leven nooit precies weet wat waar is, zelfs niet in het dagelijkse leven. Want, zo roepen zij uit, elke burger in elke staat wordt door zijn overheden gemanipuleerd. Wat waar is, dat weten wij allen. U wordt gemanipuleerd. Al die progressieve denkbeelden waar u de laatste tijd mee loopt bv. hebt u ook niet vanzelf gekregen. Die zijn u aangepraat. Er zijn groepen geweest die u daarmee steeds weer geconfronteerd hebben. En vele mensen dachten: dat is progressief. Wanneer ik daartegen neen zeg, ben ik niet progressief meer, dus moet ik wel ja zeggen. Middels deze processen van beïnvloeding en zelf suggestie zijn geheel nieuwe toestanden ontstaan, zaken die m.i. niet bepaald redelijk, of zelfs maar goed voor de mens zijn. Maar ja, daarover moet eenieder uiteindelijk maar voor zich oordelen.

Indien je je beroept op de krachten rond je, zo kun je ook die krachten richten op het beseffen van de waarheid. De kracht kan in je niet alleen genezingen mogelijk maken, maar is gelijktijdig ook een besef en kan worden tot een beleving van de waarheid. Wanneer je dus stelt dat je de waarheid wilt beseffen en daarbij ook bereid bent de waarheid omtrent jezelf te aanvaarden - want er bestaat geen gedeeltelijk beseffen van de waarheid door middel van de kracht - zal de waarheid zich in je inderdaad openbaren. Soms gebeurt dit - ik geef dit toe - middels een bepaalde entiteit. Ik heb zelf ook wel eens iemand de waarheid verkondigd en probeer het zelfs nu nog weer te doen. Maar evengoed kan het besef van de waarheid in je schijnbaar spontaan ontstaan, of kunnen je ogen opeens vallen op bepaalde details die je tot nu toe voorbij zag, zodat je een nieuwe en beter besef krijgt, van hetgeen er werkelijk aan de hand is.

Wie waarheid begeert, kan dus waarheid vinden. Maar het is voor een mens vaak lastig die waarheid te vinden, omdat men dan de gehele waarheid moet aanvaarden, ook omtrent zichzelf. Daarom vinden vele mensen het gemakkelijker voort te gaan in een misnoedigheid, zeggende dat zij gemanipuleerd worden, dat zij machteloos zijn, miskend worden, geen kansen krijgen, en hetgeen zij willen toch nooit kunnen bereiken. Dergelijke kreten slaakt elke mens wel eens gedurende zijn stoffelijk bestaan. Denk vooral niet, dat er uitzonderingen op deze regel bestaan. Zelfs een paus zegt wel eens moedeloos tot zichzelf: Ik wilde dat ik alle mensen van de waarheid van mijn kerk zou kunnen overtuigen, mijzelf inbegrepen, maar zelfs ik twijfel wel eens. Ieder op zijn wijze kent deze frustraties, ieder voor zich wordt in het leven steeds weer geconfronteerd met het schijnbaar onmogelijke, met een willen, terwijl het je niet mogelijk lijkt ook maar een deel daarvan te bereiken.

Er zijn heel veel mensen die zich tijdens hun stoffelijk bestaan, en zelfs daarna, vooral met de dingen die zij niet aankunnen, bezig willen houden. Laat mij het als volgt stellen: De verkeerssituatie van de wegen in uw land is uitstekend. Maar dat neemt men als vanzelfsprekend aan, zodat de aandacht van de automobilisten vooral gericht blijft op de stoplichten overal, die steeds weer zijn behoefte om in een enkele stormende gang naar de einder te vluchten, frustreren. De chauffeur let dan niet op de mogelijkheden die hij, dankzij het goede wegnnet heeft. Hij kijkt alleen maar datgene wat hem belet datgene te doen, waarvan hij denkt dat hij het ook werkelijk wil. Ik stel dat men bij vele ergernissen zich belemmerd voelt in het bereiken van dingen die men denkt te wensen. Indien men zeker zou zijn, dat hun wensen verwezenlijkt zouden kunnen worden, is het in vele gevallen zelfs de vraag of de mensen nog zouden willen, wat zij nu zeggen te wensen.

Zo staan wij allen vaak verkeerd, strijdig en zelfs negatief tegenover onze mogelijkheden, de werkelijkheid waarin wij volgens eigen besef leven, en de kracht die rond ons is. Het is dan mooi uit te roepen: Werpt uw zonden op het Lam en alles komt voor elkaar. Maar de praktijk is dat de mensen dan nog meer tegen hun innerlijke waarheid ingaan met hun handelingen. Want zij denken dan: Wanneer het Lam al mijn schulden draagt, kan er nog best één bij. Ik heb tijdens mijn leven een goede katholiek gekend. Ik zelf was Nederduits hervormd. De man deed vele dingen die ik als onjuist en zondig beschouwde: toch was de man zeer gelovig. Op een dag sprak ik dan ook tot hem: Je maakt het nogal bont. Is dat nu christelijk? En niet ten onrechte, dat kan ik u verzekeren. Want voor hem waren Wein, Weib und Gesang alleen maar de eerste regels van een hele litanie. Ik vroeg hem daarna, hoe hij zijn gedragingen wilde verantwoorden tegenover de God, waarin ook hij toch geloofde. Hoezo, sprak de man. Ik biecht toch elke week?

Vergeef mij dat ik u met mijn eigen verleden lastigval. Maar dit is volgens mij ook een voorbeeld van een leven in waan. Want het is niet werkelijk, zoals de man dacht. Je kunt je niet middels het een of andere magische foefje van de gevolgen van je daden losmaken. Je zult als mens en geest steeds moeten leven met datgene, wat je werkelijk bent, je zult moeten leven met wat je wereld is en met alles wat je doet. Alleen daarom is het steeds van het hoogste belang je bewust te worden van de kracht, die rond je bestaat en je mogelijkheid om deze zo te richten dat zij positieve kracht vertegenwoordigt. Het is belangrijk te beseffen dat er meer aan krachten en mogelijkheden bestaat dan nu voor jou kenbaar is, zodat je beperkingen steeds weer overwonnen kunnen worden.

Positieve kracht rond ons betekent: positief denken aan leven en wereld. De kracht wordt dan positief voor ons en dit is a.h.w. het antwoord van de kosmos op alles wat er in ons bestaat. In ons allen is ergens een wil tot het goede. Wij zullen overigens steeds weer in het goede falen, omdat wij niet in staat zijn te begrijpen wat vanuit, en voor ons, goed is binnen de totaliteit. Wij bezien en beoordelen vanuit onszelf en vergissen ons daarom nogal eens. Maar wij zullen de krachten positief moeten benaderen. Wij zullen moeten streven naar het goede, zoals wij dit, hoe beperkt in betekenis dan ook, in onszelf kunnen erkennen. Er komt altijd weer een ogenblik dat wij iets vrijer zijn, iets verder komen en opeens beseffen: er zijn nu voor mij meer feiten kenbaar, ik beschik over meer kracht en zie steeds meer mogelijkheden voor mijzelf binnen het geheel. Weten dat je zult groeien, bewuster zult worden is in een positieve benadering van de kracht rond je van groot belang.

Dat betekent niet, dat u dan geheel vrij zult zijn. Vrijheid is nu eenmaal een betrekkelijk begrip. Uw land geldt als een zeer vrij land in vele opzichten. Maar in andere opzichten wordt u steeds meer beheerst, of wordt u in toenemende mate gemanipuleerd door bv. pers, radio en tv. Indien u niet gelooft dat u gemanipuleerd wordt, moet u eens nagaan hoe handig en hoe psychologisch juist men voor de verkiezingen u bezighoudt met allerhande mooie, maar nooit feitelijk te volvoeren beloften. Wie werkelijkheid ziet, weet dat de mensen het niet in de hand hebben waar te maken wat zij beloven, zo min als u die kans krijgt. Alle mensen worden gemanipuleerd, ofschoon de middelen vaak verschillen. Vergelijk bv. uw land een met Griekenland of de USSR. Maar toch, alle mensen staan onder druk. Dat komt, omdat alle mensen in gemeenschappen leven en met de uitdrukking die de mens aan die gemeenschap heeft gegeven in stellingen, maar wat zelden en dan nog maar op enkele punten reëel is. Het beeld dat men u geeft van de maatschappij, is in feite een illusie die men tezamen probeert op te bouwen in de hoop dat de werkelijkheid dan aan u voorbij zal gaan.

Je bent als mens echter deel van een gemeenschap en als zodanig gebonden. Je kunt nooit spreken over een werkelijk vrij zijn, zonder gelijktijdig te beseffen dat dit ten hoogste een innerlijke kwestie zal zijn. De vrijheid in uiting is altijd een beperkte, die het beste kan worden aangeduid als een punt tussen algehele gebondenheid en werkelijke algehele vrijheid. De binding spreekt gemeenlijk zelfs dan sterker dan de algehele vrijheid, die men zegt te begeren, maar die men in wezen zowel voor zich als voor anderen vreest. Er is in ieder geval geen absolute vrijheid bereikbaar in een menselijk bestaan. Zelfs geestelijk is vrijheid in de zin van een losstaan van alles onbereikbaar. Maar goed. Laat ons dan zoeken naar een vorm van vrijheid die binnen de wereld waarin wij bestaan, voor u ook binnen de maatschappij waarin men leeft, mogelijk is. Laat ons daarbij niet uitgaan van hetgeen anderen volgens ons moeten doen, want dat is zelfbedrog. Vrij kunnen wij ten hoogste en dan nog ten dele zijn, wanneer wij uitgaan van hetgeen wij zelf zouden kunnen verwezenlijken. En zo wij dit doen, is het de tijd een positief beroep te doen op de krachten, die rond ons zijn.

Ik dacht, dat ik hiermee de nodige punten had samengevat. Indien u commentaar hebt, zo kunt u dit nu geven.

Vraag: Kunt u in dit verband zeggen in hoeverre een Meester onze last draagt? Want dat wordt nogal eens gezegd.

Antwoord: Een Meester kan uw lasten niet dragen. Wel kan hij de beperkingen op zich nemen die voortkomen uit het contact met zijn leerlingen. Dat is dan niet uw last, die hij draagt.

Maar door zijn meesterzijn op een bepaalde wijze - en zich toch bezig te houden met hen die nog niet zover gekomen zijn - schept hij wel een soms zware belasting voor zichzelf. Wanneer hij een werkelijke meester is, zal hij door zijn werken, dat voor hem een positief waarmaken is van hetgeen hij als goed ziet, als vanzelf ook alle krachten vinden om die belasting te dragen. Heb dus maar geen medelijden met al die Meesters, die beweren alle lasten van hun volgelingen te dragen. Want in uw wereld dragen in dat geval de leerlingen voornamelijk de last en wel die van hun zogezegde Meester.

Begrijp dat iemand die werkelijk innerlijk verlicht is, rond zich de oerkracht vindt die hij voor zichzelf positief kan gebruiken, krachten, waarmee hij in staat is alles wat hij - mogelijk ten koste van een schijnbare vrijheid die hij bezit - voor anderen onderneemt, inhoud te geven, terwijl hij uit het geheel bovendien alle krachten kan putten om dit desnoods bij voortdurend te doen.

Is dit voldoende?

Vraag: Is het niet zo, dat het Licht in onszelf de vrijmakende werking is, terwijl de meester een soort symbool is?

Antwoord: Dus hij fungeert als een soort lantaarnopsteker? Dat is niet geheel onjuist in althans enige gevallen. U zou het zo kunnen zeggen: Wij allen zijn deel van één en dezelfde kracht. Het besef van die kracht is voor ons allen Licht, de ontkenning van die kracht is voor ons allen duister. Wij hebben dus allen Licht in ons. Beseffende en aanvaardende dat wij deel zijn van het geheel bezitten wij dan ook de kracht, waardoor wij het Licht van het geheel in onszelf kunnen erkennen en verdragen. Maar wij moeten eerst zover komen dat wij beseffen dat deze kracht aanwezig is, terwijl zij ons de werkelijkheid openbaart. Eerst door die openbaring in onszelf plaats vindende, kunnen wij een nieuwe toestand van zijn beseffen en bereiken.

Is dit voldoende?

Vraag: Kunt u voorbeelden geven omtrent de wijze waarop wij hier worden gemanipuleerd?

Antwoord: In de naam van een Europese eenheid, die niet reëel bestaat en zolang de huidige politieke instanties blijven bestaan - ook hen die de EEG oprichtten - nooit bestaan zal, betaalt u voortdurend meer voor producten, terwijl gelijktijdig van deze som in verhouding minder de werkelijke producenten bereikt. Deze prijsstijgingen, voornamelijk ten behoeve van industrieën en andere instellingen, vinden plaats volgens de salamitactiek - elke keer een klein beetje meer - en worden gerechtvaardigd met afspraken in de EEG. Men probeert te voorkomen dat u beseft dat dit mede de bron is van een sterk voortschrijdende inflatie, die in alle landen van de EEG juist hierdoor sterker dan noodzakelijk optreedt, terwijl niet de burgers maar anderen daarvan de baten genieten. Men manipuleert u door u te doen denken dat eenieder straffeloos en zonder meer rechten kan uitoefenen binnen de gemeenschap en eisen aan die gemeenschap kan stellen, zonder dat de leden van die gemeenschap daarin zeggenschap hebben.

Zo wordt particulier initiatief bestraft, terwijl gelijktijdig de mensen wordt aangepreft dat het heel gewoon is die gemeenschap iets te vragen, bv.: wij hebben een voetbalvereniging die meer kost dan wij willen betalen, dus wij willen subsidie; wij willen onze soort toneel spelen en toch een goed inkomen hebben, dus willen wij subsidie, enz. Met het subsidiebeleid wordt reclame gemaakt, door subsidies wil men zich vrienden maken, zonder daarbij ooit duidelijk te maken hoe behoorlijk groot het bedrag wel is, dat door alle instanties tezamen wordt besteed voor dit doel. Ik stel, dat een werkelijk overzicht van de omvang van dergelijke bijdragen aan zaken die slechts minderheden interesseren, niet te verkrijgen is, daar niemand precies na kan gaan welke bedragen door gemeenten, rijk en provincie tezamen worden uitgegeven voor dit doel. Dit is een misbruik maken van de gelden die de belastingbetaler opbrengt, en wel zonder dat deze werkelijk inspraak, of ook maar de mogelijkheid tot overzicht heeft. Bij de steun aan burgers middels z.g. sociale instanties wordt u duidelijk gemaakt dat iemand die deze steun geniet, een menswaardig bestaan moet hebben, zodat men hem niet te veel op de vingers mag kijken. De meesten van u zullen deze mening onderschrijven.

Wat men u echter niet daarbij meedeelt, is het feit dat een zeer groot aantal mensen juist door dit gebrek aan controle kans ziet om zeer goed en met weinig arbeid te leven op kosten van hen die werken. Waarbij bovendien niet duidelijk wordt gemaakt dat velen van de ondersteunden deze hulp niet vragen, omdat zij noodzakelijk en onvermijdelijk is, maar omdat zij, daar er toch geen controle of beperkingen aan verbonden zijn, zo veel gemakkelijker kunnen leven en het dwaas zouden vinden zich dan nog druk te maken met regelmatig werk, waarover je nog belastingen moet betalen ook.

Eenzijdige voorlichting met nadruk op slechts één bepaald facet van een zaak noem ik manipuleren. Uw land geldt als zeer progressief. Hebt u echter opgemerkt hoe meningen veranderen door verandering van voorlichting? Het beste voorbeeld is de ommekeer van de instelling tijdens de oliecrisis. Hebt u zich misschien ook afgevraagd, waarom bijna het gehele land blind was voor de Arabische argumenten, tot opeens overal andere dan zuiver Israëliëse standpunten naar voren werden geschoven? Eerst toen was het mogelijk te stellen dat ook de Palestijnen redenen tot klagen hadden zonder meteen voor antisemitie te worden uitgemaakt. Een dergelijke ommekeer wijst toch wel op een manipuleren van de openbare mening, al is het alleen maar omdat men gevoelde, dat het zakelijk beter was voorlopig niet - zoals het grootste deel van Nederland tot op dat ogenblik wilde - geheel achter Israël te staan. Dus maakte men stemming en bewerkstelligde zo veranderingen in de heersende mentaliteit en opvattingen. Hierdoor werd dan weer een mogelijkheid geschapen op politiek terrein concessies te doen, terwijl men gelijktijdig luidkeels riep, dat men dit nooit zou doen en de comedy van een olie-embargo bleef spelen.

Zijn deze voorbeelden al voldoende? Ik ken nog veel meer voorbeelden.

Reactie: De juistheid van uw voorbeelden hangt sterk af van hetgeen u in dit verband verstaat onder manipulatie.

Antwoord: Onder manipulatie versta ik elke wijze van ingrijpen, waardoor vrije meningsvorming, vrije meningsuiting en de mogelijkheid volgens eigen inzichten te leven en te werken worden beknopt, dan wel middels diens onderbewustzijn dan wel middels andere door de burger niet te beheersen middelen worden veranderd.

Vraag: Kan de burger hieraan iets doen door zich geheel vrijzinnig op te stellen?

Antwoord: Theoretisch is dit mogelijk. Maar indien alle burgers slechts uit zouden gaan van hetgeen hen volgens de wet is toegekend, alle rechten op zouden eisen die hen bij de wet zijn gegeven, en zich zouden verzetten tegen elke ingreep in deze vrijheid die niet gerechtvaardigd lijkt, zou bv. uw land geheel onregeerbaar worden, tenzij men snel alle wetten zou veranderen. Soms doet men dit ook wel middels z.g. noodwetjes. Alweer in theorie zou daardoor dan zeer snel een verandering in de sociale structuur ontstaan. Maar wat is de praktijk? Wanneer je op deze wijze in opstand komt tegen de gevestigde orde, zal deze orde - zoals haar eigen is - je voordelen onthouden, die je mogelijk rechtens toekomen, maar die je dan alleen met grote moeite kunt verkrijgen, terwijl zij gelijktijdig alle wetten en regels op je toe zal passen die er zijn, ook de wetten en regels waarmee men gemeenlijk overal de hand licht. In andere gevallen zal men de mensen bepaalde mogelijkheden en rechten geven, die hen ontnomen werden op het ogenblik dat zij zich verzetten tegen de gevestigde orde. Kortom: wie als mens binnen een gemeenschap prettig met een minimum aan overlast wil leven, moet niet al te luidruchtig opkomen voor zijn rechten. De meeste mensen houden van rust in hun dagelijks bestaan en willen niet in een voortdurende strijd met autoriteiten hun dagen slijten. Zij nemen dan liever iets minder dan hen rechtens toekomt om hun tijd te kunnen slijten met tv. of hobby's.

Bovendien zijn er maar weinig mensen die door opvoeding over de nodige kennis beschikken, terwijl het aantal van hen die willen studeren - en daartoe in staat zijn - om bv. na te gaan, of een autoriteit tegen de wet of geldende gebruiken in handelt, machtsmisbruik maakt enz., zeer klein is. Er zijn voorbeelden te over van de wijze waarop men de burger - en soms zelfs diens gekozen vertegenwoordigers - het onmogelijk maakt inspraak uit te oefenen. Zo zijn bv. plannen goedgekeurd voor de heropbouw of vernieuwing van Scheveningen, waarbij de burgers reeds inspraak hebben gehad, maar gelijktijdig en buiten het weten van die burgers contracten werden

gesloten die zodanig zijn, dat bijna zeker is, dat de hand niet zal worden gehouden aan datgene wat de burgers met hun inspraak voor ogen stond en wat hen ook beloofd werd.

Ik wil er verder op wijzen dat men, waar voor de ondernemer een gehele verwezenlijken van zijn plannen kennelijk niet haalbaar was, diens concessies gegeven voor bouw in uw stadscentrum, waarmee de zekerheid reeds bestaat dat alle verlangens die de burgers hieromtrent zouden uiten, reeds verworpen zijn, voor zij ooit uitgesproken zijn: zoals plannen voor bouw in het centrum reeds nu bestaan, zonder dat de raad van uw stad het bestaan daarvan kent. Daarnaast wil ik u nog wijzen op een bekend gebruik in de politiek wanneer men iets wil doorzetten: Zowel in de 2e kamer als in uw stad heeft men er een handje van met werkzaamheden te beginnen en met veel kosten plannen uit te gaan voeren, voordat er een fiat van de volksvertegenwoordiging is. Deze bespreekt later het project wel, maar komt dan voor de kennis grote sommen van het gemeenschapsgeld onrendabel uit te geven door het plan af te wijzen, ofwel de plannenmakers hun zin te geven en alzo iets te aanvaarden waarmee men het geheel niet eens is. In andere gevallen onderdrukt men wetenschappelijk gefundeerde rapporten die ingaan tegen de plannen die men gemaakt heeft. Mag je dit manipuleren noemen of niet?

Reactie: Daarnaast is er echter een tendens van toenemende burgerlijke ongehoorzaamheid die persoonlijk is en volgens mij voor de gemeenschap toch een dwang vormt de dingen anders te maken.

Antwoord: Schijnbaar waar. U vergeet daarbij dat ten minste 3/4 van degenen die burgerlijke ongehoorzaamheid trachten aan te moedigen, op de een of andere wijze voor hun directe bestaan geheel of deels afhankelijk zijn van de gemeenschap die zij door die ongehoorzaamheid proberen te veranderen. Hierdoor zijn zij kwetsbaarder dan zij beseffen en kan een resoluut optreden van de instanties aan hun propaganda een einde maken wanneer dit noodzakelijk wordt geacht. Deze mensen zijn de leiders van een gemeenschap echter vaak welkom, daar zij het mogelijk maken de anderen zich te doen afzetten tegen de mensen, die bepaalde dingen voorstaan - in plaats van een beoordelen dus van het door die mensen nagestreefde - zodat een handhaven van de macht hierdoor eerder eenvoudiger dan moeilijker wordt. Men kan dan maatregelen gaan nemen die zonder deze ongehoorzaamheid een verzet van het gehele volk zouden oproepen en daarmee hun zin zouden verliezen.

Dit wordt echter niet voldoende beseft. Een aardig voorbeeld vinden wij in het verzet tegen de verhoging van de collegegelden. De ongehoorzaamheidsacties zijn schijnbaar geslaagd. Dat wel, maar de ontwikkeling die hieruit volgt, voert tot een grote reeks maatregelen, waarbij de student wel de vrijheid krijgt te studeren op rijkskosten, maar daarvoor dan ook schulden tegenover de gemeenschap maakt. Wil hij dit op andere wijze afdoen, dan kan dit, indien hij werkt voor de gemeenschap - i.c. het gouvernement - dan wel zich verplicht zolang op een hem aangewezen plaats in de gemeenschap werkzaam te zijn voor eigen rekening, dat hiermee zijn 'studieschuld' aan die gemeenschap kan worden afgedaan. Degenen die actievoerden, hadden zeker een dergelijke ontwikkeling die de student meer bindt aan het heersende bewind, niet voor ogen. Zij meenden met weinig of geen kosten een goede positie te kunnen bereiken. De feiten duiden aan, dat deze mogelijkheid voor hen af zal nemen, naarmate zij door ongehoorzaamheidsacties trachten voordelen voor zichzelf af te dwingen.

Ik zou zo nog wel even door kunnen gaan. Burgerlijke ongehoorzaamheid is een goed middel om een door iedereen als onrecht beschouwde of vermoede toestand te bestrijden. Burgerlijke ongehoorzaamheid kan echter geen middel zijn om de maatschappij werkelijk te vernieuwen. Het vernieuwen van een maatschappij is immers zowel afhankelijk van een verandering in mentaliteit als een verandering van organisatie. Dit, terwijl burgerlijke ongehoorzaamheid elke organisatie in wezen onmogelijk maakt en daarmee ofwel een zwak gouvernement bereikt, dat voor afpersing door betrekkelijk kleine actiegroepen door de knieën gaat, dan wel een dictatuur tot stand brengt. Burgerlijke ongehoorzaamheid op elk terrein voert op de duur tot ofwel algehele chaos, dan wel tot een politiestaat - soms zelfs tot beiden tegelijkertijd, denk maar eens aan Noord-Ierland.

Wie de mogelijkheden eerlijk bezieet, zal met mij eens zijn dat burgerlijke ongehoorzaamheid soms kan helpen onrecht te herstellen of te voorkomen, maar dat het niet zonder meer mogelijk is hierdoor, middels pressie tegenover de overheid, veranderingen van grote omvang af te dwingen.

Voorbeeld? Indien u allen opeens besluit een boompje voor de deur te gaan planten, ofschoon dit in verband met de parkeergelegenheid e.d. niet geoorloofd is, is de kans groot dat men daartegen niets zal doen, maar na enige tijd zelfs de hand over het hart zal strijken, zodat gemeentewerken de boompjes dan zelfs vakkundig komen verzorgen en snoeien. Want hiermee tast u geen werkelijk grote belangen aan, dus is het zo erg niet. Maar wanneer u wilt bereiken, dat bepaalde huizen niet worden afgebroken, die de gemeente wil afbreken, zult u meer moeilijkheden krijgen. Want hier zijn bepaalde economische belangen en pressiegroepen bij geïnteresseerd. Schijnbaar krijgt u gelijk, maar de zaak gaat tegen de grond, al moeten onbekenden desnoods vijf keer brandstichten in die huizen, voor zij niet meer te redden zijn. Met burgerlijke ongehoorzaamheid kunt u mogelijk kleine dingen doorzetten. Maar u zult zien dat zij niets uithaalt, zodra u zich daarmee verzet tegen zaken waaraan belangengroepen een fortuin menen te kunnen verdienen. Kijk maar eens naar de ondergrondse te Amsterdam.

Een ander voorbeeld: de reden van het verzet tegen het renoveren van oude woningen in vele steden berust op het volgende: Het gaat veelal om eigendommen van de gemeente, of eigendommen van bouwverenigingen. Dezen hebben - preferent - bepaalde aannemers aangetrokken die goed geld verdienen aan het onderhoud, maar dit niet bepaald goed en vakkundig doen. Deze mensen beschikken slechts zelden over mensen met een voldoende vakkennis om een goede restauratie en vernieuwing uit te voeren. Fouten die bij onderhoud worden aanvaard, zullen niet meer aanvaardbaar zijn na een vernieuwing - waarvoor de huurder bovendien meer huur moet gaan betalen. Andere groepen zijn er geheel op ingesteld oude zaken af te breken en daarvoor in de plaats iets nieuws te bouwen. Zij hebben het daarvoor geschikte personeel en vele machines. Personeel en machines zijn echter niet bepaald geschikt voor renovatieprojecten. Ook zij verzetten zich dus tegen een renoveren van gehele buurten.

Weet u al gevallen te noemen, waarin burgerlijke buitenparlementaire acties en burgerlijke ongehoorzaamheid op persoonlijke basis verandering hebben kunnen brengen? U wordt overigens ook in dit opzicht vaak gemanipuleerd. Zo worden bv. vaak wegen aangelegd die voor het verkeer niet werkelijk noodzakelijk zijn, alleen omdat de wegenbouwers nu eenmaal beschikken over vele dure machines en personeel. Men verklaart daarom een dergelijke weg wel van groot belang en indien dit niet voldoende is, haalt men er de dreiging van toenemende werkloosheid bij ook. Blijkt, dat u niet te manipuleren bent - wat mij zou verwonderen - dan hebben de pressiegroepen van de werkgevers in deze gevallen nog voldoende invloed om te bereiken dat u met uw acties en ongehoorzaamheid eenvoudig klem wordt gezet.

Vraag: Maar met belastingen dan? Studenten zijn maar een kleine groep, maar het gehele volk is een grote groep belastingbetalers. Wanneer premies en lasten steeds omhooggaan en de inkomens dus kleiner worden, komt er toch wel een soort burgerlijke en individuele ongehoorzaamheid bv. in de vorm van belastingontduiking.

Antwoord: U maakt één fout in uw betoog. Het niet naar waarheid aangeven van belastingen is alleen mogelijk voor zelfstandigen en mensen met een hoger inkomen. Bij loonbelasting is dit praktisch onmogelijk of zeer moeilijk zonder medewerking van de werkgever. Nu valt het merendeel van de burgers onder de loonbelasting, terwijl maar weinig werkgevers aan feitelijke belastingontduiking mee zullen werken. Vandaar dat de ontvanger van loon niet nagaat, wat hij aan belasting en heffingen betaalt tegenover zijn brutosalaris, maar alleen rekening houdt met hetgeen hij ontvangt: netto dus. Zolang hij daarmee rekent, interesseert het hem niet hoeveel de staat krijgt. Hij redeneert: ik wil staken voor een netto loonsverhoging, maar belastingen kunnen mij niet schelen. Wat de staat krijgt, is de zaak van mijn werkgever. Ik ben tevreden, zolang ik maar krijg wat ik hebben wil. Hierdoor is het mogelijk dat de lasten zo krankzinnig oplopen zonder dat van een werkelijke burgerlijke ongehoorzaamheid bij het merendeel van de belastingbetalers sprake is, $\frac{3}{4}$ van het volk is nu eenmaal in loondienst en heeft weinig of geen interesse aan belastingen e.d.

Iets doen betekent voor hen voornamelijk erger, zij hebben geen mogelijkheid tot werkelijke belastingontduiking, terwijl een andere vorm van protest het hen waarschijnlijk moeilijk zou maken, 'zwart geld' te verdienen ook nog.

Conclusie: onder de huidige omstandigheden is een persoonlijke burgerlijke ongehoorzaamheid van zoveel mensen, dat dit een behoorlijke pressie op het gouvernement betekent, zeer onwaarschijnlijk. Daarnaast wil ik u erop wijzen dat degenen die werkelijk zeer hoge inkomens genieten, over het algemeen over de nodige wegen en middelen beschikken om de belastbaarheid van hun inkomen aanmerkelijk te verminderen, zodat eigenlijk alleen de middengroepen, de leegdragenden, zijn bij dit systeem. En juist dezen blijken niet bepaald geneigd of geschikt voor burgerlijke ongehoorzaamheid. Anderen zullen zich van hen niet te veel aantrekken: de veelverdieners hebben voor hen slechts een medelijdende glimlach over, terwijl de loonverdieners gemeenlijk denken, dat de middenstand het toch al veel te goed heeft, zodat men hen best wat extra lasten gunt. Iets, wat de regeringen best beseffen. Op een psychologisch verantwoorde wijze zullen zij dan ook verder de belastingen manipuleren en daarbij steeds een meerderheid de illusie geven dat het voor hen wel beter zal worden.

Overigens: dit is een klasse voorbeeld van massamanipulatie. Bedenk maar eens dat Alva verslagen werd, omdat hij de tiende penning invoerde, terwijl men nu zonder veel verzet een vierde of meer van een ieders inkomen weet af te nemen. Neen, niet om het geloof, ook al beweert men dit wel. In geloofszaken is elke Nederlander voorzichtig, maar die tiende penning werd de mensen werkelijk te veel... In dit verband hebben de sociale voorzieningen een functie van brood en spelen bij de Romeinen: Wanneer iemand ongedurig wordt, zorgen heeft, zo zegt hij immers: dat probleem draag ik wel over aan de overheid die maar voor mij moet zorgen. Waarop de overheid je - zeer ambtelijk en vaak traag - geeft wat je van node hebt om het daarna, inclusief kosten, van anderen af te nemen. En zo gaat het verder.

Reactie: De werknemer wordt de belasting meteen afgehouden, dus die kan niet anders...
Antwoord: In vele branches is het gebruikelijk de werknemers een z.g. zwart loon uit te betalen. De werkgever heeft daar niets op tegen, maar stelt wel als voorwaarde dat hij op zijn beurt ook - en meer - zwart kan verdienen. Wat dat betreft is Nederland een verlicht land, dat zwart ziet van het zwarte geld... Belastingoneerlijkheid bestaat hier dus wel en overall. Zij is m.i. zelfs inherent aan de volksaard, ofschoon er landen zijn waar het nog heel wat erger is. Ik zie dit echter niet als een vorm van verzet en burgerlijke ongehoorzaamheid, maar eerder als een vorm van sportieve zelfverrijking.

Waarmee de zaak hopelijk is afgedaan.

Vraag: Zijn wij ook gemanipuleerd in verband met het deltaplan? De studies die hierop betrekking hebben zijn nog niet eens voltooid. Maar men is gaan bouwen, stellende dat dit de enig mogelijke oplossing was...

Antwoord: U haalt een van de vele voorbeelden aan. De praktijk is deze: er is een bureaucratie en een technocratie. Beiden vloeien deels in elkaar over. De bureaucraat gaat uit van de regels, de technocraat van de hem bekende regels en zijn eigen veronderstellingen. Hij gaat dus uit van een waan van betrekkelijk vergaande onfeilbaarheid van zijn inzichten. Heeft hij een probleem eenmaal gezien en een oplossing berekend, dan is voor hem elke andere oplossing verder onaanvaardbaar en minderwaardig. De bureaucraat, die eenmaal zijn fiat heeft gegeven aan een door de technocraat uitgedacht plan, meent, dat een terugnemen van dit plan, of zelfs een wijzigen daarvan door buitenstaanders, voor hem een vermindering van belangrijkheid en waardigheid betekent, zodat ook hij een aantasten van een eenmaal gemaakt plan niet graag toe zal laten.

In uw land hebt u te maken met een nogal zwaar ambtelijk apparaat en een daarin steeds groeiende neiging tot het scheppen van en erkennen van een technocratie, die, vooral in rijksdiensten, veelal uit wetenschapsmensen van tweede partuur bestaat - de besten vinden betere mogelijkheden en beloning door vrije beroepsuitoefening of bekleden belangrijke plaatsen in het bedrijfsleven.

Juist mensen van de tweede partuur die een positie van gezag bekleden, zullen de neiging hebben elk plan dat alternatief voor hun eigen plannen wordt gesteld, ook wanneer het op feiten is gebaseerd en van gezond verstand getuigt, zonder meer afwijzen als onmogelijk. Alleen de heel groten kunnen het zich permitteren door anderen verbeterd te worden en dit bovendien nog ruiterlijk te erkennen. Daar plannenmakers en beambten vaak deel uitmaken van een en hetzelfde departement, is de neiging dan ook groot bepaalde rapporten te vertragen, zodat men beginnen kan met het uitvoeren van de plannen, voor deze volledig en openbaar zijn. Men verklaart zijn snel handelen dan wel door te wijzen op het dringende van de zaak die geen uitstel verdraagt tot de onderzoekers eindelijk eens met hun resultaten aan komen dragen. Daarvoor is de zaak te urgent. Soms ook worden rapporten die niet gunstig zijn voor plannen, die in uitvoering komen, onderdrukt. Zij kunnen niet gepubliceerd komen en worden niet openbaar, omdat zij in strijd zijn met beslissingen die men reeds genomen heeft.

Ten laatste: de Zeeuwen hebben enkele overstromingen meegemaakt. Hierdoor zijn zij zeer gevoelig geworden voor hoogwater en de noodzaak tot dijkbewaking. Door hierop in publiciteitsmedia de aandacht te richten, houdt men hen een gevaar voor ogen - dat mogelijk niets eens, soms ook in niet zo grote mate bestond - dat zij als vanzelf om maatregelen zullen gaan roepen. Een schoolvoorbeeld van het manipuleren van mensen dus. En u bent in feite machteloos. U betaalt voor Kalkar. Weigert u de extraheffingen op de elektriciteitsstarieven, dan komt het nodige geld eenvoudig uit de algemene middelen. U kunt niets doen, ofschoon middels een onderdrukt rapport, waarvan toch iets uitlekte, duidelijk wordt dat dit zeker niet de beste en veiligste oplossing voor het energieprobleem is. Men zal zelfs voortgaan met het bouwen van Breede reactoren nadat duidelijk is geworden dat die dingen lang zo veilig niet zijn als de overheid heeft verondersteld en de scheppers ervan hebben verklaard - alles op grond van gemaakte afspraken die men niet terug wil of durft nemen ondanks de conclusie van reeds genoemde studie, die reeds meer dan een jaar in de ijskast van een instantie lag, voor er iets over bekend werd.

Vraag: Zeg dat in al deze gevallen experts tegenover elkaar staan. Hoe kan nu de man die daarvan niets weet, oordelen wat goed en wat niet goed is?

Antwoord: Een oude en nog steeds wijze regel luidt: in gevallen van twijfel: onthoudt u. Dus: doe niets voor je redelijk zeker bent, dat wat je doet ook juist is en neem desnoods ondertussen enkele noodmaatregelen, waarover eenieder het eens is. Dat lijkt kostbaar, maar voorkomt vele nog kostbaarder vergissingen. Indien u vraagt en twijfelt, zo is het antwoord: Eenieder die gezond verstand heeft, met uitzondering van de experts die menen dat iedereen ongelijk heeft die het niet met hen eens is, inclusief alle andere experts. Degenen die beslissingen nemen, zouden - indien zij eerlijk waren - moeten toegeven, dat ook zij twijfelen aan de juistheid van hun beslissingen. Maar daarbij spelen zaken als prestige, de roep snel te kunnen handelen, het voorkomen van werkeloosheid, het kunnen gebruiken van kostbare machines, een grotere rol dan de twijfel. Vandaar dat plannen die veel aan arbeid en kapitaal vergen, eerder te snel waar zullen worden dan kleinere, waaraan minder eer te behalen is.

Ik zei u reeds dat wegen worden gebouwd, omdat er nu eenmaal zonder dit mensen werkloos zouden worden en kostbare machines onrendabel zouden worden omdat zij te weinig gebruikt worden. Als argument mogelijk aanvaardbaar. Maar dan moet men u niet vertellen dat die wegen noodzakelijk zijn. Wanneer men u dit toch aanpraat, zo is dit een manipulatie, zoals overal waar men u tot aanvaarding van zaken brengt of tot dulden ervan, zonder u te zeggen waarom het werkelijk gaat.

Vraag: Hoe komt het dat de inflatie na de oorlog zoveel hoger is dan voordien?

Antwoord: Vroeger gold de gouden standaard werkelijk en hielden ondernemers hun winsten gelijk door minder te betalen aan de werknemers, wanneer de afzet slonk, of - wanneer er voorraad genoeg was - mensen te ontslaan. Nu kan hij dit niet meer doen, maar hij wil toch voldoende winsten maken. Hij moet dus in wezen meer winst maken in een vaak minder rendabele markt. Wat investering betekent in reclame en het zoveel mogelijk vragen van een te hoge prijs voor een aanlopend product.

Iedereen wil dus meer hebben, zelfs de landen die nu grondstoffen leveren die bv. hier verwerkt worden. Iedereen wil meer hebben, het product blijft hetzelfde, dan is dus het geld in getal groter, maar in waarde gelijk of zelfs minder.

Er zijn overigens vele mensen die blij zijn met inflatie. Een regering ziet haar inkomsten feitelijk groeien door het feit dat eventuele inflatiecorrectie bij een progressieve belasting altijd achter zal lopen bij de inflatie zelf. Banken ontvangen guldens met bv. een koopkracht van 50, geven daarop wel rente, maar betalen uiteindelijk na jaren weer uit in guldens, die een koopkracht van bv. 35 hebben. Ondertussen hebben zij die guldens belegd in goederen dan wel uitgeleend tegen een hogere rente dan zij geven. Het is geen wonder dat de banken tegenwoordig als paddenstoelen uit de grond schieten. M.a.w.: inflatie betekent geen algeheel waardeverlies, maar alleen een waardeverlies voor de munteenheid en alles wat alleen aan die munteenheid gekoppeld is. Het zal op de duur wel vastlopen en is in feite reeds vastgelopen.

Iedereen begint nu te beseffen dat geld niet betrouwbaar is. Mensen sparen minder geld, terwijl in de handel voortdurend eisen worden gesteld, waarbij eventuele toekomstige waardeverminderingen reeds zijn ingecalculleerd, wat soms een extra winst betekent, maar altijd ten laste komt van de gebruiker. De onbetrouwbaarheid van de valuta door een steeds sterker wordende koopkrachtvermindering heeft weer geleid tot verhoging van grondstoffeprijzen - olie, maar ook erts en e.d. en bepaalde landbouwproducten uit de tropen - zodat hierdoor de inflatie nog verder wordt aangezet. Men zal hieraan uiteindelijk iets moeten doen, maar tot op heden heeft niemand, zover mij bekend, het lef om de nodige beperkingen zowel van winsten, lonen, als consumptie, aan zijn volk voor te leggen als onvermijdelijk.

Men heeft wel in bepaalde unies en gemeenschappen van landen getracht de producenten, als bv. boeren, een vast en redelijk inkomen te garanderen, losstaande van vraag en aanbod. Maar dat heeft weer tot gevolg dat vaak meer wordt geproduceerd dan de markt op kan nemen - men wordt er immers toch voor betaald. Wat o.m. betekent dat u bij elk half pond roomboter, dat u koopt binnen de EEG mee de prijs betaalt voor een half pond, dat wordt opgeslagen en eventueel voor een zeer lage prijs - ver beneden de kosten - aan derde landen wordt geleverd of zelfs geschonken. Ook overbodige productie en onnodig diverse productie betekent prijsstijging en heeft dus een inflatoire tendens. Wat erop neer komt dat de inflatie niet te remmen valt, tenzij eerst de mensen veranderen. Dat lijkt mij niet waarschijnlijk. Inflatoir werkt ook het giraal verkeer, dat immers schijngeld in omloop brengt, dat niet gedekt is, door fictief geld boekhoudkundig van de ene rekening naar de andere te schuiven. Hierdoor neemt de geldsomloop toe, evenals door het toekennen van kredieten, afbetaling bijvoorbeeld.

Wij begonnen met de kracht rond ons en eindigen nu met de onbeheersbare economische krachten rond ons, naar ik vrees. Ik meen nu beter mijn bijdrage af te sluiten. Ik heb mijn best gedaan, maar uw vragen legden helaas nadruk op zaken die ik persoonlijk minder belangrijk vind. Ik hoop echter dat u zich zult herinneren, dat de kracht rond u is en door uw eigen benadering tot een voor u positieve kracht zal worden.

Goedenavond.

WAT IS HET BELANGRIJKSTE OM TE HOREN EN TE WETEN

Goedenavond, vrienden.

Ook in dit tweede deel van de bijeenkomst kunt u, indien u dit wenst, zelf het onderwerp stellen.

Reactie: Kunt u zelf bepalen, wat u voor ons als het belangrijkste beschouwt om te horen en te weten?

Antwoord: Wat het belangrijkste is voor u allen? U vraagt nogal wat. Ik wil echter een poging wagen, tenzij iemand nog een andere preferentie heeft. Nee? Goed dan.

Leven is bestaan. Je bent er. Daaraan kun je niets veranderen. Je kunt zeggen dat God ons dat leven gegeven heeft, of het desnoods wijten aan een blind toeval. Maar het feit dat wij bestaan, verandert daardoor niet. Wij moeten uitgaan van dit bestaan. Wat ik ben, ben ik door omstandigheden en datgene wat er in mij leeft. Alweer een inhoud van het Ik, die je niet zo gemakkelijk kunt veranderen.

Wanneer wij alleen al rekening houden met de bepalende werkingen van een DNA-molecuul, rekening houden met de geestelijke waarden, de opvoedingsdressuur die je als mens ondergaat, moet je wel zeggen: "Ik leef, ik besta en ik heb een persoonlijkheid, waaraan ik gebonden ben". Of je dit nu prettig vindt of niet, zo is het nu eenmaal. Ik heb hier een volgens mij voor u allen belangrijk punt aangesneden. Alle bestaan is gebaseerd op aanvaarding, waarbij het eerste wat je moet leren aanvaarden, je eigen Ik is. Je kunt niet stellen dat je anders zou willen zijn, wanneer je niet eerst erkent en aanvaardt, wat je bent, met alle eigenschappen en beperkingen.

Eerst de mens die durft zeggen, eerlijk en open: Dit ben ik, bepaald door vele factoren en gebonden aan dit Ik, kan de oude kreet van de goden herhalen, onder meer werd deze toegeschreven aan Ishtar, Isis en Jehova: Ik ben, Ik ben. De kreet van het bestaan dat totaliteit is. Maar het ego is, zoals wij dit kennen en beleven, een beperkt deel van die totaliteit, kan het totaal alleen vanuit zichzelf aanvaarden en ervaren, terwijl het slechts antwoorden kan op zijn ervaring van dit totaal met de middelen die het als beperkt ego bezit.

Nu heeft een mens een kostbare gave: een mens kan dromen. Een mens kan in zich werelden bouwen die nooit volgens zijn weten bestaan hebben en volgens dit weten ook nooit zo zullen bestaan. Een mens kan met argumenten zich een nieuwe wereldvoorstelling scheppen. Maar die mens kan zichzelf niet veranderen, zo min hij de totaliteit, waarvan hij deel is, kan veranderen. De gave van de mens om te dromen betekent echter voor die mens wel de mogelijkheid een inzicht te krijgen in het Andere, dat voor hem niet werkelijk is, maar dat binnen het totaal evenzeer bestaat als hijzelf. Er is geen enkel denkbeeld voor u mogelijk, dat niet zijn plaats vindt in de totaliteit van de kosmos. De meest ondenkbare dingen vanuit uw standpunt zijn daarin waar, ook wanneer zij mogelijk niet behoren tot uw waarheid.

Ga ook daarvan uit: Ik besta, ik leef, ik droom. Ik droom een werkelijkheid, maar ik leef mijn beperkte wereld. Ik kan mijn droom niet overplaatsen in mijn beperkte wereld. Ik kan de krachten van licht en kosmos, die ik in mijn dromen ervaar, niet maken tot de heersende krachten in mijn dagelijks bestaan. Ik kan alleen mijn droom overzetten in een werkelijkheid, indien ik uitga van hetgeen ik ben, en datgene wat ik erken als mijn wereld en mijn bestaan.

Is dit voor u, tot zover althans, aanvaardbaar en begrijpelijk?

Ik stel nu: de mens streeft. Streven kan zijn: verandering, het willen bereiken van iets anders, anders willen worden. Maar een streven dat niet gebaseerd is op wat je werkelijk bent en op dat wat je werkelijk kunt, kortom op hetgeen je bent in je besepte wereld, behoort niet tot het heden. Eens zal het bestaan, want anders leefde het niet in je. Maar het kan nu niet voor je bestaan, want nu ben je beperkt, gebonden aan vorm en inhoud.

Wie zichzelf verwerpt, verwerpt het geheel van zijn leven en bestaan, ook zijn idealen, zijn dromen. Wie zichzelf aanvaardt, erkennende wie hij is, aanvaardt de werkelijkheid van alle krachten en alle dromen, die in zijn denken mogelijk zijn, ja, de werkelijkheid van alles wat hij kan aanvoelen, of ooit zal kunnen beseffen. Dan is leven in werkelijkheid gebaseerd op zelfaanvaarding.

Ik weet dat velen onder u dit onaanvaardbaar zullen vinden. Een mens streeft er immers voortdurend naar zichzelf te veranderen, het leven te veranderen, de wereld anders te maken. Het gaat hem er daarbij echter steeds weer om de uiterlijkheden te veranderen. Dit zonder te beseffen dat het wezen der dingen voor hem gelijk zal blijven.

Ik ben. Ik ben zo ik ben en ik erken mijzelf, zoals ik ben. Ik besta. Ik droom, maar ook leef ik. In mijn leven maak ik waar, wat ik ben, want ik kan mijzelf niet veranderen. Ik heb niet de kracht mijzelf om te toveren tot de ideale figuur, die ik zou willen zijn. Maar ik ben wel in staat uit mijn dromen de elementen te vinden, die passen bij wat ik nu beseft te zijn, bij wat ik nu volbrengen kan. Dan word ik intenser één met mijzelf door vollediger mijzelf te zijn in de wereld waarin ik op dit ogenblik besta volgens mijn eigen beseft.

Is ook dit voor u aanvaardbaar?

Alle beperking die ik erken, zal gebaseerd zijn op de wereld waarin ik meen te bestaan. Het al of niet reëel zijn van die wereld, doet verder niets ter zake: zij is voor mij werkelijkheid en ik ben gebonden aan de waarden en beperkingen, die zij mij oplegt. Maar buiten die wereld bestaan vele mogelijkheden die ik wel erken, maar die ik niet zie als een deel van mijn wereld. Indien ik nu beseffen kan dat er een tweede wereld is, waarin deze krachten werkelijk zijn, waarin alles gerealiseerd wordt, wat voor mij in dit bestaan van nu onmogelijk is, zo zullen alle krachten uit de tweede door mij beseft wereld, wanneer zij kunnen passen in mijn huidige werkelijkheid, voor mij kenbaar worden in deze wereld die ik als werkelijkheid beleef. Om het eenvoudig te stellen: De droom, die ik droom, omvat elementen die behoren tot de wereld, waarin ik nu besta. In die wereld kan ik alleen mijzelf zijn. Maar in de droom kan ik ook op een andere wijze bestaan en werken. De krachten die ik in de droom ken, zullen soms ook passen binnen de wereld waarin ik als mens bv. besta. Dan zullen die krachten zich daar ook manifesteren, ongeacht de schijnbare onredelijkheid van hun inwerking.

Is dit aanvaardbaar?

Dan rest mij een reeks korte conclusies in verband met het voorgaande:

Niet wat een mens zich voor kan stellen, is onmogelijk. De onmogelijkheid daarvan beperkt zich immers slechts tot het heden en de wereld en vorm, waarin de mens zichzelf nu beseft. Zelfs een verandering van beseft betekent ook een verandering van het voor het ik mogelijke. Dit houdt in dat elke erkende mogelijkheid tot waarheid kan worden, indien men vanuit zichzelf deze waarheid nastreeft op basis van het erkende Ik-beeld in deze wereld. Maar men moet de waarheid steeds nastreven in de wereld, waarin zij volgens het Ik behoort en dan met de middelen van die wereld. Dus niet met de middelen van andere werelden, waartoe je mogelijk meent te behoren, of die je als mede bestaand aanvaardt. Werk in elke wereld die je kent, met de middelen van die wereld.

In de tweede plaats wil ik opmerken: Indien God ons droomt, zo dromen wij God. Werkelijkheid en onwerkelijkheid worden door ons en voor ons bepaald door onszelf, ons wezen. Voor ons althans is het daarbij verder niet belangrijk, of wij in volle zin des woords werkelijk zijn of niet. Belangrijk is slechts dat datgene wat wij beseffen voor ons werkelijk is. Zoek daarom naar de erkenning en beleving van een zo groot mogelijke werkelijkheid. Want daarin ligt de manifestatie van uw eigen wereld en krachten en mogelijk zelfs van de kracht die u droomt of voortbrengt.

Dan nog een opmerking die velen in dit verband mogelijk vreemd zal aandoen: In jezelf spreek je met het Hogere, want niemand die waarlijk zichzelf kent, is tevreden met zichzelf. Wanneer je met het Hogere spreekt, spreek je in wezen met je hoger zelf. Want dat, waartoe je je richt, wordt bepaald door de voorstellingen die je nu bezit. Zo gaat de mens door zichzelf tot de kosmos. Hij kan geen andere weg kiezen dan die door zichzelf. Indien u bidden wilt, bidt zoveel u wilt, maar beseft een ding: De bede is slechts het stellen en geen bede wordt tot werkelijkheid, wanneer het stellen niet gevolgd wordt door een daad, die in uw eigen wereld past.

Leven is bestaan. Bestaan is dromen. Maar achter de droom schuilt het wezen, dat je bent. Ken jezelf en je kent de wereld en de waarde van je dromen. Ken jezelf en je bepaalt de waarde van je leven. Ken jezelf en het hoogste wat je in jezelf beseffen kunt en je hebt de kracht gevonden, die je door je eigen wezen in elke wereld, waarin je bestaat, zult kunnen openbaren.

Zijn ook deze punten u nog aanvaardbaar?

Dan heb ik met dit alles u volgens mijn mening iets gezegd, waaraan de meesten van de aanwezigen inderdaad iets zullen hebben. Het is niet mogelijk alle problemen van alle aanwezigen samen te vatten en als een soort geestelijke eenheidsworst op te dienen. Maar het is wel mogelijk de basis daarvan te zien. De mens is nu eenmaal zichzelf en zelfs als deel van de totaliteit beseft hij zichzelf slechts als 'ik'. Wie zichzelf ontkent, ontkent ook de kracht waaruit hij voortkomt, want deze manifesteert zich immers in dit ego. De mens leeft in de wereld die hij beseft en het ontkennen van die wereld, of een deel daarvan, helpt hem niet, want door zijn besef is hij deel van die wereld en daaraan gebonden. Niet gebonden dus door krachten en waarden buiten zijn besef om in eigen wereld.

U leeft allen en hebt allen uw eigen probleem, uw eigen gevoelens van onmacht en uw eigen verlangen naar macht en kracht om iets waar te maken, of iets terug te beleven dat nu tot de onmogelijkheden schijnt te behoren. Mijn vraag is dan: Kent u uzelf wel? Weet u, wat u bent? Probeer dan niet uzelf te verschuilen achter de kosmos, achter een god of een duivel? Zie uzelf voor wat u bent. Want u bent uzelf engel en duivel tegelijk, hoogste Licht maar ook diepste duisternis. Want slechts in u bestaat het besef van dit alles voor uzelf.

Ken uzelf en gij kent de wereld, waarin gij leeft. Ken de wereld, waarin je leeft en je zult de harmonie beseffen die ondanks alles die wereld beheerst. Besef deze harmonie, zo hard als zij soms schijnt en je zult harmonie ook in en voor jezelf waar kunnen maken. Wanneer je die harmonie eenmaal waar weet te maken met aanvaarding van de hardheid en zuiverheid daarvan, dan verdwijnen ook je problemen, die voortkomen uit de disharmonie, de duisternis in jezelf en niet alleen maar uit de erkenning van een werkelijkheid en de beleving daarvan.

Hiermee, vrienden, meen ik aan de mij gestelde opdracht ruimschoots voldaan te hebben. Ik wil aan dit alles nog een raad toevoegen die uit mij persoonlijk stamt:

Zoek in jezelf het Licht en laat het duister gaan. Want waar het Licht in je leeft, kan de duisternis niet meer voor je bestaan.

Zoek naar de Kracht, die in de kosmos is. Want ken je haar, vind je haar in eigen Ik, zij zal je helpen je 'zijn' te dragen en vormt de eeuwigheid van alles, wat nu nog de eindeloze gang der dagen schijnt te zijn.

Want Licht baart Licht en uit het sterven van de tijd kan eerst eeuwigheid geboren worden. Maar duister dooft besef van Licht en maakt van tijd een taaie draad, die moeilijk te dragen is. Zoek in jezelf het Licht en laat het duister gaan. Waar zo het Licht eens in je leeft, zal duister slechts bestaan als het contrast dat duidelijk maakt: dit is de werkelijkheid.

Waarmee ik mijn bijdrage beëindig en daarmee ook deze bijeenkomst. Ik dank u allen voor uw aandacht.

Goedenavond.

d.d. 24 mei 1974